

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **Mgr. M. Š.**, zastoupený Mgr. Janem Boučkem, advokátem se sídlem Opatovická 4, Praha 1, proti žalovanému: **Městský soud v Praze**, se sídlem Spálená 2, Praha 2, zastoupený JUDr. Olgou Háčkovou, advokátkou se sídlem Roškotova 6, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2014, č. j. 46 A 10/2012 – 79,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2014, č. j. 46 A 10/2012 - 79, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2014, č. j. 46 A 10/2012 – 79, byla zamítnuta žaloba podaná žalobcem (dále jen „stěžovatel“), kterou se domáhal ochrany proti nečinnosti Městského soudu v Praze (dále jen „účastník řízení“) jako správního orgánu v řízení o jeho žádosti o informace ze dne 22. 11. 2010 vyřizované pod sp. zn. Spr 4130/2010. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že ze sdělení účastníka řízení ze dne 21. 5. 2014 zjistil, že dne 20. 5. 2014 žádost stěžovatele vyřídil tím, že mu ve smyslu ust. § 13 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), zcela vyhověl tak, že mu zaslal kopie všech písemností obsažených ve spise sp. zn. Spr 1831/2007, ve kterých je zmíněna stěžovatelova osoba, jak stěžovatel požadoval. Krajský soud proto dospěl k závěru, že účastník řízení není nečinný, a žalobu proto podle ust. § 81 odst. 3 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., ve které namítal, že sdělení účastníka řízení ze dne 20. 5. 2014 mu krajský soud nezaslal k replice, vůbec jej s ním neseznámil a ani mu neposkytl žádný časový prostor pro to, aby v okamžiku, kdy účastníkem řízení tvrzené věcné vyřízení jeho žádosti o informace skutečně obdrží, mohl tuto skutečnost sdělit soudu, vzít žalobu zpět z důvodu chování žalovaného a uplatnit nárok na náhradu nákladů řízení, na jejichž náhradu by měl právo podle ust. 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. Místo toho krajský soud vycházel pouze

z jednostranného tvrzení účastníka řízení ze dne 21. 5. 2014 o údajném vyřízení stěžovatelovy žádosti dne 20. 5. 2014, a ačkoliv si musel být vědom, že stěžovatel tvrzené kladné vyřízení jeho žádosti ještě neobdržel, a nemohl na ně proto nijak procesně reagovat, již dne 22. 5. 2014 žalobu zamítl. Přitom informace, které účastník řízení krajskému soudu ve svém vyjádření předestřel, byly prokazatelně nepravdivé. Sdělení účastníka řízení ze dne 20. 5. 2014, č. j. Spr 4130/2010 a k němu připojené fotokopie (celkem 60 listin) totiž bylo odevzdáno k poštovní přepravě teprve dne 22. 5. 2014. Tato zásilka adresovaná do vlastních rukou byla stěžovateli doručována teprve dne 23. 5. 2014. Téhož dne byla uložena na poště s výzvou k jejímu vyzvednutí do 10 dnů a skutečně mu byla doručena na poště Praha 512 teprve dne 2. 6. 2014. Není tedy pravdou, že by účastník řízení stěžovatelovu žádost vyřídil dne 20. 5. 2014, jak sdělil krajskému soudu, neboť dne 21. 5. 2014 žádost o informace stále vyřízena nebyla, když stěžovatel fakticky vyřízení žádosti o informace převzal teprve dne 2. 6. 2014. Přesto krajský soud již dne 22. 5. 2014 rozhodl rozsudkem o zamítnutí žaloby. Rozsudek krajského soudu je nezákonný, neboť rozhodoval pouze na základě jednostranné informace od účastníka řízení, kterou neproověřil a která byla objektivně nepravdivá. Je přitom elementárním právem každé strany soudního řízení být obeznámena s tvrzeními a důkazy předloženými protistranou a mít možnost na ně reagovat, a to i zpětvzetím žaloby s důsledky pro rozhodnutí o nákladech řízení, pokud protistrana prohlásí, že svojí povinnost dodatečně splnila. To platí tím spíše, pokud je, jako v této věci, řízení vedeno pouze písemně a rozhodováno v něm bez nařízení jednání. Tímto obmyslným způsobem, který se zcela vymyká zásadě kontradiktornosti řízení, bez které je nemyslitelné naplnění základního práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, krajský soud stěžovateli znemožnil reagovat na vzniklou situaci a vzít žalobu zpět, tedy znemožnil mu uplatnění (přiznání) práva na náhradu nákladů řízení, na jejichž náhradu by měl za takové situace právo podle ust. 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. Z toho důvodu je rozsudek nezákonný jak ve výroku o zamítnutí žaloby, neboť v době vydání rozsudku krajského soudu stěžovatelova žádost ještě vyřízena nebyla, tak ve výroku o nákladech řízení. V doplnění kasační stížnosti stěžovatel podrobně vylíčil průběh řízení o jeho žádosti o informace ze dne 22. 11. 2010 a následných soudních řízení, znovu zopakoval důvody podané kasační stížnosti a vytkl krajskému soudu několik nepřesností či zjevných nesprávností uvedených v textu odůvodnění rozsudku. Ve druhém doplnění kasační stížnosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2013, č. j. 5 Ans 5/2013 - 29, v němž bylo rozhodováno o skutkové a právně obdobné věci. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Účastník řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že z jejího obsahu i ze spisu sp. zn. Spr 4130/2010 je zcela zřejmé, že to nebyl účastník řízení, kdo v uvedeném řízení podle zákona o svobodném přístupu k informacím působil průtahy. Na veškeré procesní situace v řízení vždy adekvátně a v zákonných lhůtách reagoval. Prodlevy pak vznikaly výlučně u nadřízeného orgánu, tj. ministerstva spravedlnosti. Podstatou kasační stížnosti je zásadně kritika procesního postupu krajského soudu, který stěžovatele neseznamoval s vyjádřeními účastníka řízení a neumožnil mu k nim zaujmout stanovisko. Účastník řízení však na postup nalézacího soudu neměl žádný vliv. Nenes proto žádnou odpovědnost za skutečnost, že krajský soud rozhodl na základě jeho sdělení, že stěžovateli bylo vyhověno dopisem ze dne 20. 5. 2014. Podle názoru účastníka řízení je podstatou kasační stížnosti skutečnost, že stěžovatel se chce domoci náhrady nákladů řízení a zamítavý výrok napadá především proto, že kasační stížnost pouze proti nákladovému výroku není přípustná. Účastník řízení v této souvislosti uvedl, že přiznání náhrady nákladů řízení stěžovateli by nebylo na místě ani v případě, že by mu prostor k zaujetí stanoviska poskytnut byl. Podle jeho názoru jsou totiž dány v tomto řízení důvody zvláštního zřetele hodné, při jejichž existenci může soud podle ust. § 60 odst. 7 s. ř. s. výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává. Z výše uvedených důvodů účastník řízení navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

pokračování

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě podané kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci shledal důvodnou námitku nesprávného postupu krajského soudu, který stěžovateli v daném případě znemožnil, aby mohl reagovat na sdělení účastníka řízení, že požadované informace byly poskytnuty, a případně pak učinit příslušný procesní úkon, a to vzít žalobu zpět. Krajský soud rozhodl o zamítnutí žaloby na základě sdělení účastníka řízení, že přípisem ze dne 20. 5. 2014 vyřídil žádost stěžovatele o informace a požadované informace mu poskytl. Toto sdělení bylo krajskému soudu doručeno dne 21. 5. 2014 a krajský soud bez jakékoliv časové prodlevy rozhodl o podané žalobě hned následujícího dne, tj. 22. 5. 2014, aniž by uvedené sdělení doručil stěžovateli a umožnil mu se k němu vyjádřit.

Podle ustálené judikatury k čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) právo na spravedlivý proces zahrnuje také právo na kontradiktorní řízení, podle kterého účastníci musí mít příležitost nejen předložit každý důkaz nutný k tomu, aby obhájili své nároky, ale také musí být seznámeni s každým důkazem nebo stanoviskem, jejichž účelem je ovlivnit rozhodování soudu, a musí mít možnost se k nim vyjádřit (viz rozsudek ESLP ve věci *Nideröst-Huber proti Švýcarsku* ze dne 18. února 1997, *Reports* 1997-I, str. 108, § 24 a rozsudek ve věci *Mantovanelli proti Francii* ze dne 18. března 1997, *Reports* 1997-II, str. 436, § 33). (V podrobnostech viz rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2007, č. j. 2 Afs 91/2007 - 90, dostupný na www.nssoud.cz).

Krajský soud svým postupem v dané věci tak zatížil řízení závažnou vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, čímž je naplněn stížní důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Z výše uvedeného důvodu je kasační stížnost důvodná, a proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu